

РОЛЬ КЛІПОВОГО МИСЛЕННЯ У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ: ДИНАМІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА СПІВПРАЦЯ

Лазуткіна Юлія

*кандидат філологічних наук, доцент
Донбаської державної машинобудівної академії
м. Донецьк, Україна*

Кліпове мислення (або "кліповий стиль мислення") є концепцією, що виникла внаслідок впливу цифрових медіа та нових технологій на способи обробки інформації. У сучасному світі, де інформаційні потоки постійно зростають і змінюються, люди стають все більш схильними до сприйняття інформації у вигляді коротких, фрагментованих блоків. Це явище пов'язане з швидким переглядом відео, соцмережами, рекламою та іншими медіаформатами, що використовують короткі та яскраві елементи для привертання уваги.

Кліпове мислення відзначається кількома ключовими ознаками: швидкість сприйняття, фрагментація інформації, орієнтація на візуальні та інтерактивні елементи. Воно змінює традиційні моделі навчання та пізнання, що потребує нових підходів до освіти і навчання. Зокрема, таке мислення впливає на те, як студенти сприймають і засвоюють нові знання, а також на їхню мотивацію до навчання.

Стиль сприйняття у вигляді такого мислення може мати значний вплив на мотивацію студентів, особливо у контексті навчання. Студенти, які звикли до швидкого і фрагментованого сприйняття інформації, можуть бути більше мотивовані, коли навчальний процес адаптується до їхнього стилю мислення. Наприклад, інтерактивні мультимедійні ресурси, короткі відео, ігри та інші динамічні формати можуть зробити навчання більш привабливим і цікавим. Під час навчання, що враховує кліпове мислення, студенти можуть отримувати частіші зворотні зв'язки і бачити результати своїх зусиль у реальному часі. Це може підвищити їхню мотивацію, оскільки вони можуть швидше усвідомлювати свої досягнення і бачити прогрес у навчанні. Також, швидка зміна активностей і форматів може допомогти підтримувати інтерес і залученість протягом всього навчального процесу [2].

К. Поліщук характеризує кліпове мислення як «blip culture» і вважає його захисною реакцією свідомості на надмірні подразники. Він відзначає, що цей підхід може стати ключовим у майбутньому для ефективного навчання та отримання якісної інформації. На його думку, «blip culture» можна розглядати як новий спосіб пригнічення власної свідомості і

відкриття її для зовнішніх маніпуляцій. З іншого боку, це також є формою захисної реакції організму на неминучі умови. [1]

Динамічна організація навчального процесу є ключовим елементом для адаптації до кліпового мислення. Це включає використання різноманітних інтерактивних методів навчання, таких як відеоуроки, онлайн-ігри, групові проекти і т.д. Гнучкість у плануванні та реалізації навчальних завдань дозволяє краще відповідати на потреби студентів і зберігати їхню увагу.

Такий підхід забезпечує різноманітність у навчанні і дозволяє студентам взаємодіяти з матеріалом у спосіб, що відповідає їхньому стилю мислення. Наприклад, замість традиційних лекцій, можна використовувати короткі відео, які висвітлюють основні концепти, а потім обговорювати їх у групі. Це допомагає створити більш активне і залучене навчання, яке краще відповідає потребам сучасних студентів.

Співпраця між викладачем і студентами, а також між самими студентами, є важливим аспектом формування позитивної мотивації. Кліпове мислення підкреслює важливість динамічної та інтерактивної взаємодії. Колективні проекти, групові обговорення та спільні завдання допомагають студентам відчути причетність до навчального процесу і мотивують їх до активної участі. При цьому важливо, щоб викладачі активно підтримували та стимулювали таку співпрацю. Це може включати організацію групових завдань, надання можливостей для обміну ідеями та заохочення колективного навчання. Залученість у співпрацю створює відчуття спільності і відповідальності, що сприяє підвищенню мотивації студентів. Контроль з боку викладача та можливість самоконтролю є важливими елементами для підтримки мотивації студентів. Регулярний зворотний зв'язок допомагає студентам усвідомлювати свій прогрес, коригувати помилки та вдосконалювати свої навички. Самоконтроль і самооцінка дозволяють студентам оцінювати власні досягнення і встановлювати особисті цілі. Викладачі можуть використовувати різноманітні методи контролю, такі як тестування, проекти, презентації, щоб забезпечити об'єктивну оцінку знань. Одночасно, надання студентам можливості для самооцінки та рефлексії допомагає їм розвивати навички саморегуляції та критичного мислення, що підвищує їхню мотивацію до навчання.

Самооцінка відіграє ключову роль у мотиваційному процесі, дозволяючи студентам краще розуміти свій прогрес, коригувати свої стратегії і активно брати участь у власному навчанні. В умовах кліпового мислення ця роль стає ще більш важливою, оскільки дозволяє студентам ефективно адаптуватися до сучасних вимог і забезпечує високу мотивацію в навчальному процесі. Вона дає можливість студентам не лише оцінювати свій власний прогрес, але й виявляти свої сильні та слабкі сторони, а також

коригувати навчальні стратегії відповідно до потреб і цілей. Розглянемо, чому самооцінка так важлива і як вона впливає на мотивацію студентів, зокрема в контексті кліпового мислення.

1. Оцінка власного прогресу. Здатність до самооцінки дозволяє студентам відстежувати свій власний прогрес у навчанні. Коли студенти можуть самостійно оцінювати, наскільки добре вони засвоїли матеріал або виконали завдання, вони отримують конкретні дані про свій рівень досягнень. Це дозволяє їм вчасно коригувати свої зусилля і стратегічно планувати подальші кроки. Наприклад, студент, який відчуває, що не досяг бажаного рівня вивчення мови, може виявити це завдяки самооцінці і внести корективи в свої навчальні методи.

2. Виявлення сильних та слабких сторін. Самооцінка допомагає студентам ідентифікувати свої сильні та слабкі сторони в навчанні. Це дозволяє їм зосереджуватися на областях, які потребують додаткової уваги і практики, а також використовувати свої сильні сторони для досягнення кращих результатів. Наприклад, студент, який усвідомлює свою сильну сторону в граматиці, може більше зосередитися на розвитку навичок говоріння або слухання, де він відчуває більше труднощів.

3. Коригування навчальних стратегій. Це надає можливість коригувати свої навчальні стратегії на основі отриманих результатів. Якщо студент бачить, що певний метод або підхід не приносить бажаних результатів, він може змінити свою стратегію, експериментуючи з новими методами або ресурсами. Це може включати зміну способу вивчення матеріалу, застосування нових технік або використання додаткових ресурсів.

4. Відповідальність за навчання. Здатність до самооцінки підвищує відповідальність студентів за власне навчання. Коли студенти самостійно оцінюють свої досягнення і прогрес, вони більше усвідомлюють свою роль у процесі навчання і стають більш залученими у своїй освіті. Це сприяє активній участі в навчальному процесі і може збільшити їхню мотивацію до досягнення високих результатів.

5. Підтримка мотивації через кліпове мислення. У контексті кліпового мислення студенти часто взаємодіють з навчальними матеріалами у форматі коротких блоків. Це спрощує процес самооцінки, оскільки студенти можуть швидко перевіряти свої знання і визначати області, які потребують покращення. Короткі відеоуроки, міні-вікторини або інтерактивні завдання дозволяють студентам частіше отримувати зворотний зв'язок і вчасно коригувати свої навчальні стратегії.

6. Ефективне планування навчальних зусиль. Можливість швидкої самооцінки допомагає студентам ефективно планувати свої навчальні зусилля. Замість того щоб витратити багато часу на вивчення

матеріалу, який вже добре засвоєно, студенти можуть зосереджуватися на тих аспектах, які потребують більше уваги. Це дозволяє підтримувати високий рівень мотивації, оскільки студенти бачать реальні результати своїх зусиль і відчують, що їхня праця приносить плоди.

Подальші дослідження у цій галузі можуть допомогти глибше зрозуміти вплив кліпового мислення на навчальний процес і мотивацію студентів. Необхідно вивчити, як кліпове мислення впливає на різні аспекти навчання, такі як засвоєння складних концепцій, довгострокове збереження інформації та розвиток критичного мислення. Крім того, варто дослідити ефективність різних методик, що використовують кліпове мислення, і їхній вплив на результати навчання. Розробка нових педагогічних стратегій, які інтегрують кліпове мислення, може суттєво покращити навчальний процес і зробити його більш адаптованим до сучасних умов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пшитомська А. Сучасне покоління дітей цифрової епохи. 2014. URL:<https://osvita.ua/school/method/42864/> (дата звернення: 11.12.2022)
2. Удовицька Т. А. «Кліпове мислення» молоді: особливості прояву в процесі навчання (до постановки проблеми) [Текст] / Т. А. Удовицька // Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часопис. Дод. 1. Вип. 31. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського простору / Ін-т вищої освіти НАПН України. – К., 2013. – Том VIII(50). – С. 407–416.